

ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA
AZ ENSZ NEMZETI EMBERI JOGI INTÉZMÉNYE
NAIH nyilvántartási szám: 40689

Az alapvető jogok biztosának

JELENTÉSE

az AJB-1760/2019. számú ügyben

Előadó: dr. Vecsera Judit

Érintett szerv: Igazságügyi Minisztérium

2019. június

**Az alapvető jogok biztosának
Jelentése
az AJB-1760/2019. számú ügyben**

Előadó: dr. Vecsera Judit

Az eljárás megindítása

Egy magánszemély a vele szemben folytatott végrehajtási eljárással összefüggésben panasszal fordult az alapvető jogok biztosához. A beadvány szerint az árverés útján értékesített ingatlanából az általa önként el nem szállított, a tulajdonát képező ingóságokat az eljáró végrehajtó (a továbbiakban: Végrehajtó) megsemmisítette. A beadvány alapján felmerült a tisztességes hatósági eljáráshoz való jog sérelme közvetlen veszélyének a gyanúja. A fentiekre tekintettel az Ajbt. 18. § (4) bekezdése alapján hivatalból vizsgálatot indítottam.

Az érintett alapvető jog és alkotmányos elvek

- a jogállamiság elvéből fakadó jogbiztonság követelménye *„Magyarország független, demokratikus jogállam.”* (Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés)
- a tisztességes hatósági eljáráshoz való jog *„Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék.”* (Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés)
- az alapjogok korlátozhatósága *„Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.”* (Alaptörvény I. cikk (3) bekezdés).

Az alkalmazott jogszabályok

- Magyarország Alaptörvénye;
- Az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (Ajbt.);
- A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (Vht.).

A megállapított tényállás

A beadványozó a vele szemben folytatott végrehajtási eljárást két szempontból sérelmezte. Egyrészt vitatta a végrehajtási eljárás jogalapját arra hivatkozással, hogy nem tud olyan jogerős bírósági ítéletről, amely az általa (és testvére által) öröklés jogcímen szerzett ingatlan elidegenítését lehetővé tenné. Másrészt azt kifogásolta, hogy mind a személyes tárgyai, mind az egyéni vállalkozásában használt eszközök az árverési vevő birtokába adott ingatlanban maradtak, amelyeket a Végrehajtó elszállított, majd 30 nap elteltével megsemmisített.

Eljárásom során áttekintettem a végrehajtási eljárással érintett ingóságokra vonatkozó jogszabályi előírásokat, valamint a vizsgálat eredményessége érdekében megkerestem a Végrehajtót, a Magyar Bírósági Végrehajtói Kart (a továbbiakban: MBVK) és az igazságügyi minisztert (a továbbiakban: Miniszter).

A *Végrehajtótól* abban a kérdésben kértem tájékoztatást, hogy milyen tények, körülmények képezték akadályát a panaszos tulajdonát képező ingóságok kiadásának. A Végrehajtó válaszában részletesen bemutatta az eljárásnak az árverési értékesítést követő cselekményeit. Arról tájékoztatott, hogy a panaszos és testvére közös tulajdonát képező ingatlan 1/1 tulajdon hányada került árverésre; a panaszosnak (lakásszövetkezeti jogviszonyból, telefon-, valamint távhőszolgáltatási szerződésből származó tartozás, illetve adótartozás okán) több, testvérének egy végrehajtási ügye volt folyamatban a panasszal érintett időszakban. A Végrehajtó az ingatlanban árverésen értékesíthető ingóságot nem talált, a panaszosnak egyéb lefoglalható bankszámlája, letiltható munkabére nem volt, ezenkívül semmilyen fizetési hajlandóságot nem mutatott. Az

ingatlan árverési értékesítését követően az ingatlan vevője kérte az ingatlan birtokba adását, amelyre – a kilakoltatási moratórium lejártát követően - 2017. március 6-án a rendőrség jelenlétében került sor. Tekintettel arra, hogy a panaszos az eljáráson nem volt jelen, a zárcseréket követően a pótkulcsok leadásra kerültek a zárgondnok részére. A felvett jegyzőkönyv tanúsága szerint „az ingóságok elszállítása csak előre egyeztetett időpontban történik, 30 nap elteltével a lakásban található ingóságok megsemmisítésre kerülnek azok el nem szállítása esetén”. A Végrehajtó a felvett jegyzőkönyv másolatát a bejáratú ajtóban hagyta, amelynek segítségével a panaszos még aznap este fel is vette a kapcsolatot a zárgondnokkal. 2017. március 8-án ügyfélfogadási időben a panaszos megjelent a Végrehajtó irodájában és az ügyeiben, valamint az ingatlannal kapcsolatos intézkedésekkel kapcsolatban részletes tájékoztatást kapott, ezenkívül a Végrehajtó kézbesítette az ügyeket érintő okiratokat. Ismételten tájékoztatta a panaszost az ingatlanban található ingóságait érintő 30 napos határidő letelte utáni következményekre. A Végrehajtó úgy érzékelte, hogy a panaszos mindezeket tudomásul vette. Ugyanakkor nem tájékoztatta a Végrehajtót arról a tényről, hogy az ingatlanba visszaköltözött. 2017. március 9-én az árverési vevő fia a címen járva az ingatlanban mozgást észlelt, így sürgős ellenőrzést és helyszíni eljárást kért. A Végrehajtó ekkor tapasztalta, hogy a panaszos egy ajtónyitó szervízzel kinyitotta a már lecserélt zárat és visszaköltözött az árverési vevőnek átadott ingatlanba. Erről a Végrehajtó értesítette a rendőrséget. A címen nem tartózkodott senki, de időközben a panaszos - telefonon történt értesítés alapján - a címre érkezett, ahol a jelenlétében, a tulajdonos kérésére újra zárcsere történt, ami közben a panaszos az ingatlanban tárolt ingóságainak egy részét kézipoggyászában elvitte. A tulajdonos kérte az ingatlanban fellelhető ingóságoknak - a panaszos költségére és veszélyére történő - mihamarabbi elszállítását és letárolását egy másik helyre, visszavonva minden engedményt a panaszostól ez ügyben. A Végrehajtó ismételten tájékoztatta a panaszost a zárgondnok címéről és elérhetőségéről, továbbá arról is, hogy az ingóságok elszállításának időpontjáról és módjáról vele kell egyeztetni, amelyre a Vht.182. §-ban szereplő 30 napos határidő alatt van lehetősége, amennyiben ezzel nem él az ingóságok e határidő eredménytelenül való eltelte után megsemmisítésre fognak kerülni. Az újabb zárcseréről készült jegyzőkönyv aláírását és átvételét a panaszos megtagadta, az iratot utólag, 2017. március 13-án e-mail útján küldte meg számára a Végrehajtó. A Végrehajtó tájékoztatása szerint az árverési vevő feljelentése hiányában végül nem indult rendőrségi eljárás. A panaszost a Végrehajtó ismételten felszólította, hogy szállítsa el az összes ingóságát, azokról szabadon rendelkezhet, erre a panaszos azt válaszolta, nincs, ahová elvigye. Felhívta a figyelmét, hogy a 30 napos határidő 2017. április 5. napján 24.00 órákor lejár. Az ingatlan kiürítése és tulajdonosának történő átadása 2017.03.13-án 9.00 órákor történt meg, amely eseményen a jegyzőkönyv tanúsága szerint a panaszos nem jelent meg. Az ingóságokat a Végrehajtó a panaszos felelősségére és költségére a zárgondnokkal elszállította és tároltatta. A cselekményről a panaszos a kezdet előtt fél órával e-mail útján tájékoztatást kapott. A panaszos az ingóságai elszállítása ügyében a Végrehajtót konkrét ajánlattal nem kereste meg. A zárgondnokkal a panaszos többször egyeztetett az ingóságok kiadásával kapcsolatban, de azokat végül nem szállította el, holott a kiadást semmi nem akadályozta. A zárgondnok 2017. április 7-i teljesítéssel állította ki azt a számlát, amely tartalmazta az ingóságok megsemmisítési eljárásának költségeit is. Az ügy befejezését illetően a Végrehajtó arról tájékoztattott, hogy az eljárás során az ingatlan árverésből befolyt összegből a többletköltségek, mint „ajtónyitás, szállítás, tárolás, esetleges megsemmisítés”, is fedezve voltak, a panaszost megillető maradék pénzösszeg – az általa megjelölt számlára – 2017. április 19-én kiutalásra került, a Végrehajtó az ügyet 2017. május 3-án irattározta. A lezáró jegyzőkönyvet és a díjjegyzéket a panaszosnak a meghatalmazottja útján postai úton kézbesítette.

A hasonló helyzetekben a gyakorlatban alkalmazott eljárási rend feltérképezése érdekében megkereséssel éltem az MBVK felé, amelyben arra a kérdésre kértem választ, hogy a szervezet rendelkezik-e belső szabállyal vagy más olyan szabályozási eszközzel, amely a Vht.-ban rögzített előírásokon túl további rendelkezéseket tartalmaz a lakás kiürítésére vonatkozóan. Az MBVK válaszában arról tájékoztattott, hogy ilyen jellegű belső szabályozó eszközzel nem

rendelkezik. Egyúttal felhívta a figyelmemet, hogy az árverésen beköltözhető állapotban értesített ingatlant főszabály szerint az ingóságoktól kiürített állapotban kell átadni az árverési vevőnek. Álláspontja szerint, ha az adós jelen van a lakás kiürítésére irányuló helyszíni eljáráson, maga köteles gondoskodni az ingóságai elhelyezéséről. A végrehajtó kötelezettsége ebben az esetben arra terjed ki, hogy a lakást az ingóságoktól kiürítse. Ha az adós nincs jelen, akkor a végrehajtónak az ingóságokat jegyzőkönyvben össze kell írnia és azt az ingóságok másik lakásban vagy másik helyiségben való tárolása esetén az ingóságokkal együtt ott is el kell helyeznie. Az MBVK hangsúlyozta, hogy az ingóságok elhelyezéséről, illetve tárolásáról az árverési vevő 30 napig köteles gondoskodni az adós költségére és veszélyére. Mindezeket az MBVK úgy összegezte, hogy *az önálló bírósági végrehajtók kötelezettsége egyértelműen meghatározott.*

A jogszabályi előírások módosulásáról érdeklődve a *Miniszter* felé azt a kérdést tettem fel, hogy a Vht. és a kapcsolódó jogszabályi előírások tervezett módosításait illetően várható-e a lakás kiürítésének végrehajtása tekintetében a kötelezett tulajdonát képező ingóságok jogi sorsának kifejezett törvényi szabályozása. A Miniszter válaszában elismerte, hogy a lakás kiürítésének végrehajtása esetén az adós tulajdonát képező ingóságok jogi sorsára vonatkozó szabályozás jelenleg valóban nem egyértelmű, annak felülvizsgálata indokolt. A Miniszter arról tájékoztatót, hogy a Vht. átfogó módosítására, és ebből következően a kapcsolódó jogszabályok módosítására várhatóan ebben a kormányzati ciklusban sor kerülhet.

A vizsgálat megállapításai

I. A hatáskör tekintetében

A feladat- és hatáskörömet, valamint ennek ellátásához szükséges vizsgálati jogosultságaimat az Ajbt. határozza meg: a 18. § (1) bekezdésének k) pontja alapján az alapvető jogok biztosához bárki fordulhat, ha megítélése szerint önálló bírósági végrehajtó tevékenysége vagy mulasztása a beadványt tevő személy alapvető jogát sérti vagy annak közvetlen veszélyével jár, feltéve, hogy a rendelkezésre álló közigazgatási jogorvoslati lehetőségeket - ide nem értve a közigazgatási pert - már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. A 18. § (4) bekezdésében biztosított hatáskör szerint az alapvető jogok biztos a hatóságok tevékenysége során felmerült, az alapvető jogokkal kapcsolatos visszásság megszüntetése érdekében hivatalból eljárást folytathat, amely a természetes személyek pontosan meg nem határozható, nagyobb csoportját érintő visszásság kivizsgálására vagy egy alapvető jog érvényesülésének átfogó vizsgálatára irányulhat. A (7) bekezdés ugyanakkor kizárja a hatáskörömet olyan ügyben, amelyben a határozat ellen közigazgatási per indult, vagy amelyben jogerős bírósági határozat született.

Az alapvető jogok biztos eljárása során vizsgálja, hogy akár a hatósági jogalkalmazás, akár az annak alapjául szolgáló jogszabály alapjoggal összefüggő visszásságot eredményez-e. Az ombudsmani gyakorlat eddig is világossá tette, hogy a biztos számára egy adott jogi szabályozás alapjogi aspektusú vizsgálatára, valamint a jogszabály hiányosságával, tartalmi hibáival, avagy a hatósági jogalkalmazással összefüggő intézkedések megfogalmazására a törvény lehetőséget teremt. A preventív alapjogvédelemre hangsúlyt helyező ombudsmani gyakorlat alapján a biztos mandátuma keretei között marad akkor, ha az alapjogi aspektusú vizsgálatához nélkülözhetetlen módon, éppen a konkrét alapjogsérelmek és ezen alapuló panaszok hatékony megelőzése érdekében áttekinti a releváns jogi szabályozást.

A konkrét ügyben nem volt megállapítható, hogy a panaszos által benyújtott végrehajtási kifogás alapján indult-e bíróság eljárás vagy a kérelmet a bíróság érdemi vizsgálat nélkül elutasította. Ugyanakkor mivel a beadvány alapján felmerült annak a gyanúja, hogy jogszabályi hiányosság alapvető jog érvényesülését korlátozhatja, ezért a természetes személyek pontosan meg nem határozható, nagyobb csoportjának lehetséges érintettsége okán az Ajbt. 18. § (4) bekezdése alapján vizsgálatot indítottam, amely kizárólag a jogszabályi környezet hiányosságainak feltárására irányult, a konkrét végrehajtási cselekmények megítélésére azonban nem terjedt ki.

Az Ajbt. 28. § (1) bekezdése szerint az alapvető jogok biztosa az általa lefolytatott vizsgálatról jelentést készít, amely tartalmazza a feltárt tényeket és az ezeken alapuló megállapításokat és következtetéseket. Ha álláspontja szerint a visszásság valamely jogszabály vagy közjogi szervezetszabályozó eszköz felesleges, nem egyértelmű vagy nem megfelelő rendelkezésére, illetve az adott kérdés jogi szabályozásának hiányára vagy hiányosságára vezethető vissza, a visszásság jövőbeni elkerülése érdekében az Ajbt. 37. § alapján javasolhatja a jogalkotásra vagy a közjogi szervezetszabályozó eszköz kiadására jogosult szervnél jogszabály vagy közjogi szervezetszabályozó eszköz módosítását, hatályon kívül helyezését vagy kiadását, illetve a jogszabály előkészítőjénél jogszabály előkészítését.

II. Az érintett alapvető jogok és alkotmányos elvek tekintetében

Az alapvető jogok biztosa egy adott társadalmi probléma mögött álló összefüggés-rendszer feltárása során *autonóm, objektív módon*, kizárólag *alapjogi érvek* felsorakoztatásával és összevetésével tesz eleget az Alaptörvényben kapott mandátumának. Álláspontom szerint az ombudsman akkor jár el helyesen, ha következetesen, zsinórmértékként támaszkodik az Alkotmánybíróság alapvető jogállami garanciákkal és az alapjogok tartalmával kapcsolatos elvi megállapításaira, valamint az egyes alapjogi tesztekre.

Az Alkotmánybíróság a 22/2012. (V. 11.) AB határozatában arra mutatott rá, hogy „az előző Alkotmány és az Alaptörvény egyes rendelkezései tartalmi egyezősége esetén éppen nem a korábbi alkotmánybírósági döntésben megjelenő jogelvek átvételét, hanem azok figyelmen kívül hagyását kell indokolni”. Ugyanakkor a testület a 13/2013. (VI. 17.) AB határozatának indokolása során azt emelte ki, hogy az adott határozatban vizsgált törvényi rendelkezések esetében már az Alaptörvény negyedik módosítása alapján jár el a korábbi alkotmánybírósági határozatokban foglaltak felhasználhatóságát illetően. A testület ennek kapcsán elvi érveléssel mondta ki azt, hogy „az Alkotmánybíróság a hatályát veszített alkotmánybírósági határozat forrásként megjelölésével, a lényegi, az adott ügyben felmerülő alkotmányossági kérdés eldöntéséhez szükséges mértékű és terjedelmű tartalmi vagy szövegszerű megjelenítéssel hivatkozhatja vagy idézheti a korábbi határozataiban kidolgozott érveket, jogelveket. Az indokolásnak és alkotmányjogi forrásainak ugyanis a demokratikus jogállamban mindenki számára megismerhetőnek, ellenőrizhetőnek kell lennie, a jogbiztonság igénye az, hogy a döntési megfontolások átláthatóak, követhetőek legyenek. A nyilvános érvelés a döntés indoklásának létalapja. A korábbi határozatokban kifejtett érvek felhasználhatóságát az Alkotmánybíróság mindig esetről esetre, a konkrét ügy kontextusában vizsgálja.”

Az Alkotmánybíróság a 22/2018. (XI.20.) számú határozatában erősítette meg a *jogbiztonság elvének* értelmezésére vonatkozó következetes gyakorlatát a tekintetben, hogy a jogállam nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság. A jogbiztonság az állam - s elsősorban a jogalkotó - kötelességévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, egyes részterületei és az egyes jogszabályok is világosak, egyértelműek, működésüket tekintve kiszámíthatóak és előreláthatóak legyenek a norma címzettjei számára. Vagyis a jogbiztonság nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, de az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is. Ezért alapvetőek a jogbiztonság szempontjából az eljárási garanciák. Csak formalizált eljárás szabályainak követésével keletkezhet érvényes jogszabály, csak az eljárási normák betartásával működnek alkotmányosan a jogintézmények.

A *tisztességes hatósági eljárás*hoz való jog lényegéről a 6/1998. (III.11.) számú határozatában kialakított álláspontját az Alkotmánybíróság a 8/2015. (IV.17.) számú határozatában erősítette meg: a tisztességes eljárás követelménye „olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás „méltánytalan” vagy „igazságtalan”, avagy „nem tisztességes”. A tisztességes eljárás követelménye a hatósági ügyek intézése során túlmutat az eljárás legalitásán. Az Alaptörvény XXIV. cikkének érvényesüléséhez nem elegendő, ha a hatóságok betartják az ügy elintézésére irányadó anyagi és eljárási

jogszabályokat, hanem szükséges az is, hogy *mind az egyedi ügyintézés, mind az arra irányadó jogszabályok segítsék az ügyféli jogok érvényesülését.* Álláspontom szerint a jogállamiság és az abból fakadó tisztességes eljárás követelményének nem csak a szabályozási szinten, hanem a jogalkalmazó szervek mindennapi gyakorlatában is folyamatosan érvényesülnie kell.

Az alapjogok korlátozására vonatkozó alkotmányos értelmezési keretet a 23/2016 (XII.12.) számú határozatában a következőképpen fejtette ki az Alkotmánybíróság. A testület hangsúlyozta, hogy az állam az alapvető jogokat csak a mindenkori alkotmányban megengedett módon korlátozhatja. Erre vonatkozóan az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésének első mondatára hivatkozott, amely szerint „[a]z alapvető jogokra és kötelességekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg.” Rámutatott ugyanakkor, hogy az alapjogokkal nem mindenfajta összefüggés követeli meg a törvényi szintű szabályozást. Valamely alapjog tartalmának meghatározása és lényeges garanciáinak megállapítása csakis törvényben történhet, törvény kell továbbá az alapjog közvetlen és jelentős korlátozásához is. Ugyanakkor az alapjoggal kapcsolatos közvetett és távoli összefüggés esetén – hangsúlyozandó, hogy kizárólag a szabályozásra és nem a korlátozásra vonatkozóan – a rendeleti szabályozás is elfogadható. Ebből azt a következtetést vonta le az Alkotmánybíróság, hogy mindig csak a konkrét szabályozásról állapítható meg, hogy – az alapjoggal való kapcsolata intenzitásától függően – törvénybe kell-e foglalni vagy sem.

III. Az ügy érdeme tekintetében

A ügyben kizárólag az ingatlant vonták végrehajtás alá, az ingóságokat nem foglalták le. Ennek megfelelően az ingóságok adós általi elszállítására annak saját döntése alapján nem került sor. Fontos körülmény továbbá, hogy a panaszos a lakás birtokbaadásának foganatosításakor nem volt jelen, az ingóságok elszállítására akkor az árverési vevő hozzájárulása alapján nem került sor.

A Vht. a kötelezett tulajdonát képező ingóságokra vonatkozóan *két összefüggésben tartalmaz szabályozást:* egyrészt arra az esetre, amikor azokat a végrehajtó lefoglalja, másrészt a kiürítendő lakásban lévő, végrehajtás alá nem vont ingóságokat érintően. *Az előbbi esetben* a Vht. 135. § a következőképpen rendelkezik a végrehajtás során megmaradt ingóságok sorsáról: amennyiben az adós az elvitelre való felhívástól számított 30 napon belül az ingóságért nem jelentkezett, a (3) bekezdés értelmében „a végrehajtó megszünteti az ingóság további őrzését, és az ingóság megsemmisítése vagy hulladékként való átadása iránt intézkedik”. *A másik esetben,* vagyis a lakás kiürítésére irányuló végrehajtás, valamint a 154/A. § (12) bekezdésének utaló szabálya alapján az ingatlan végrehajtás során a következő a szabályozás: A 182. § (1) bekezdése szerint: „[h]a a kötelezett vagy képviselője nincs jelen a végrehajtás foganatosításánál, a kiürítendő lakásban lévő ingóságokat a végrehajtó összeírja. Az ingóságoknak másik lakásban vagy másik helyiségben való elhelyezése után a lista egy példányát itt is el kell helyezni. Ha az ingóságok elhelyezése olyan lakásban történt, amelyet kizárólag a kötelezett vagy családtagjai használnak, a végrehajtás foganatosítása után a lakást le kell zárni és le kell pecsételni.” A (2) bekezdés értelmében, „[h]a a másik lakásban a kötelezett ingóságait vagy egy részüket nem lehetett elhelyezni, raktárban vagy más alkalmas helyiségben való elhelyezésükről - a kötelezett költségére és veszélyére - a végrehajtást kérő gondoskodik. A végrehajtást kérő az ingóságokat 30 napig köteles tárolni.”

Mindezek alapján a Vht. 182. § a kiürítendő lakásban lévő ingóságok sorsát a jelen nem lévő kötelezett esetén - minimális szinten, de – rendezzi. Ezen túlmenően azonban hiányzik az az előírás, hogy a 30 napos tárolási időszak elteltével milyen lépések tehetők az érintett ingóságokra nézve, ugyanis a Vht. kizárólag a végrehajtás alá vont ingóságok esetén jogosítja fel a végrehajtót a megsemmisítés vagy hulladékként való átadás iránti intézkedésre.

A jelen ügyben felmerült szabályozási kérdést érintően korábban az *AJB-1552/2016* ügyszámon folytattam vizsgálatot. Az akkori eljárásom alapját jelentő konkrét ügy tényállása annyiban eltért, a kötelezett az ingatlan kiürítésekor jelen volt. Ugyanakkor a szabályozás feltérképezése során mindkét esetre vonatkozóan, vagyis mind a jelenlévő és ugyanúgy a jelen nem lévő adós tulajdonát képező el nem szállított ingóságok tekintetében vizsgáltam. Az akkor kiadott *jelentésemben* azzal a javaslattal éltem az igazságügyi miniszter felé, hogy fontolja meg a jogi

szabályozás olyan tartalmú módosítását, amely alapján a lakásügyben hozott bírósági határozat végrehajtása során egyértelmű törvényi rendelkezések határozzák meg a kötelezett által önként el nem távolított ingóságok jogi sorsát.

A szabályozás módosítása a jelen vizsgálatomig nem történt meg, ezért indokoltnak tartom ismételten felhívni a figyelmet a jelen ügyben újra tapasztalt hiányosságokra. Ahogy azt a fentiekben hivatkozott jelentésemben is hangsúlyoztam, a lakás-kiürítéssel érintett, végrehajtás alá nem vont ingóságok megsemmisítése esetére a polgári jogi kártérítés intézménye a kötelezettet, mint tulajdonost ért jogsérelem orvoslására szolgálhat. Kérdéses ugyanakkor, hogy a végrehajtó kárfelelősségének milyen korlátjai, kimentési lehetőségei vannak arra figyelemmel, hogy nem áll rendelkezésre olyan törvényi szabályozás, amely kellően megalapozná a végrehajtónak a Vht. 182. § (2) bekezdésében előírt határidő eredménytelen elteltét követő kötelezettségeit.

Mindezek alapján ismételten arra a következtetésre jutottam, hogy az ügy háttérét képező hatályos jogszabályi környezet nem tartalmaz olyan szabályozást, amely a lakás kiürítésének végrehajtása során megnyugtatóan rendezné a kötelezett tulajdonában maradt ingóságok kezelését, további jogi sorsát. *E jogszabályi hiányosság álláspontom szerint továbbra is önkényes jogértelmezést tesz lehetővé, valamint a normavilágosság követelményének megsértésével egyidejűleg nem szolgálja a tisztességes eljáráshoz való jog intézményes biztosítását és a jogbiztonság követelményét, amely végső soron, közvetve a tulajdonhoz való jog sérelmének veszélyeztetésével is járhat.*

A fentiekben túl hangsúlyozom, hogy a hasonló helyzetekben a tulajdonos nemtevéséből fakadóan harmadik személy (az árverési vevő vagy a végrehajtó) kénytelen rendelkezni a tulajdon tárgya felett, amely cselekmény a tulajdonhoz való jog közvetlen korlátozását jelentheti. Az ilyen jellegű jogosultság fennállásához az alapjogok korlátozhatóságának elve szerint törvényben foglalt szabályozás szükséges, amelyet a normavilágosság követelményéből fakadóan a Vht. rendelkezései közé célszerű beilleszteni, természetesen szem előtt tartva a szükségesesség – arányosság követelményét.

Intézkedésem

A jelentésemben feltárt alapvető joggal összefüggő visszásság jövőbeni elkerülése érdekében - az Ajb. 37. § alapján – *felkérem az igazságügyi minisztert*, hogy fontolja meg a Vht. olyan tartalmú módosítását, amely alapján egyértelmű rendelkezések határozzák meg a kiürítéssel érintett ingatlanból a kötelezett tulajdonát képező, de általa önként el nem távolított ingóságok jogi sorsát.

Budapest, 2019. június 13.

Székel László

